

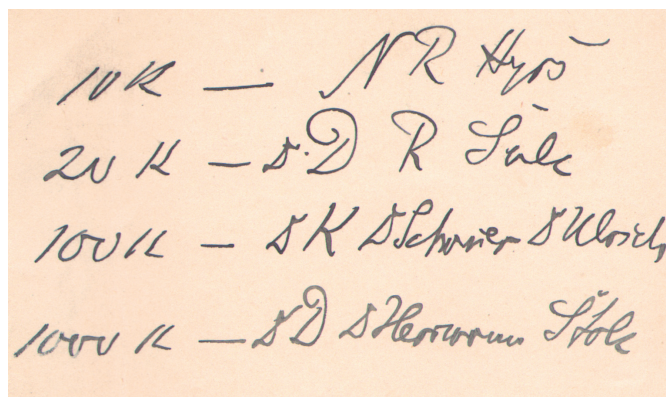
Podpisy na poukázkách

Některé návrhy, ale i některé nátisky, jsou bez jakýchkoliv facsimile podpisů a na žádných typech a variantách nejsou ani názvy funkcí podepsaných osob. Lze proto zejména uvažovat, že v době jejich vzniku ještě nebylo rozhodnuto o počtu podpisů, funkcích a případném rozvržení podpisů jednotlivých představitelů. Jednalo se tedy o nátisky nikoliv definitivního provedení, které ještě měly být doplněny. Méně pravděpodobná je možnost, že facsimile měla být na poukázky dotištěna v samostatné operaci (nic tomu nenasvědčuje technicky ani podle provozní dokumentace). I když některé koncepty textů uvádějí jen jeden nebo dva podpisy (může se ovšem jednat o pouhou nedůslednost), na všech dokončených typech jsou vždy podpisy tři. I tento počet odpovídá počtu podpisů na bankovkách Rakousko-uherské banky, i když funkce představitelů cedulové a obchodní banky byly pochoitelně odlišné.

O podpisy na poukázkách se podělili všichni ředitelé Zemské banky v jednotném systému. Vlevo (neheraldicky) je vždy podpis stálého ředitele, uprostřed podpis vrchního ředitele nebo jeho náměstka z řad volených ředitelů a vpravo podpis voleného ředitele (někteří byli současně také náměstky vrchního ředitele). Rozpis podpisů představitelů banky na jednotlivé hodnoty obsahuje nedatovaný lístek (spojený s korespondencí z 23. 11. 1918), k jeho spolehlivé identifikaci je však nutná určitá znalost personálního obsazení funkcí ředitelů, neboť některá jména jsou uvedena ve zkratkách (celá příjmení jsou doplněna v závorkách).

- 10 K - N(ovák) R(oos) Hyřš
- 20 K - Dr. D(ewetter) R(oos) Šulc
- 100 K - Dr. K(empf) Dr. Schauer Dr. Ulrich
- 1000 K - Dr. D(ewetter) Dr. Herrmann Štolc

Tento rozpis odpovídá všem nátiskům nesoucím podpisy. Odlišný je pouze návrh textu české strany hodnoty 100 K pro typ „2“ a „3“ (Dewetter místo Kempfa), jedná se ovšem jen o kreslený originál, který nelze považovat za definitivní řešení. Nasvědčují tomu i vlepované a přelepované fotografické reprodukce podpisů, je tedy zřejmé, že rozmístění podpisů se v průběhu přípravy návrhu měnilo.

Lístek s rozpisem podpisů představitelů banky na jednotlivé hodnoty.

Přehled facsimile podpisů na poukázkách, celá jména podepsaných a jejich funkce obsahuje následující tabulka¹⁷:

	JUDr. Emil Roos	vrchní ředitel	10 K, 20 K
	Václav („Wenzel“) Šulc	volený ředitel a 1. náměstek vrchního ředitele	20 K
	JUDr. Karl („Karel“) Maria Herrmann	volený ředitel a 2. náměstek vrchního ředitele	1 000 K (jen česká strana slovenská strana nedokončena)
	JUDr. Antonín („Anton“) Schauer	volený ředitel a 3. náměstek vrchního ředitele	100 K
	Josef Hyřš	volený ředitel	10 K
	JUDr. František („Franz“) Ulrich	volený ředitel	100 K
	Karel („Karl“) Štolc („Stolz“) ¹⁸	volený ředitel	1 000 K (jen česká strana slovenská strana nedokončena)
	Augustin Novák	stalý ředitel	10 K
	JUDr. Vincenc („Vincenz“) ¹⁹ Dewetter	stalý ředitel	20 K, 100 K (jen návrh české strany), 1 000 K (jen česká strana, slovenská strana nedokončena)
	JUDr. Josef Kempf	stalý ředitel	100 K (jen slovenská strana, česká strana tiskem s podpisy neprovedena)

Vznik výtvarných návrhů

O vzniku výtvarných návrhů na poukázky Zemské banky království Českého není známo téměř nic a ani v dostupných písemných pramenech nebylo nalezeno mnoho informací. Ústní tradicí úředníků emisních ústavů se dlouho předávalo, že autorem všech nejznámějších typů, tedy seriově vyráběných 10 a 20 K, všech typů 100 K a nedokončené 1 000 K je Alfons Maria Mucha. Později byla tato informace zakotvena i v numismatické literatuře. Těto skutečnosti nasvědčuje i:

- Muchova signatura na 100 K typu „1“;
- použití upravených návrhů na 100 K typu „1“ na státovku 500 Kč I a návrhu na 100 K typu „3“ na státovku 100 Kč I, kde je Muchovo autorství nepochybné;
- označení návrhu na 1 000 K jako Muchova díla v úředních pramenech;
- podobnost adjustace návrhů na poukázky a nepochybné Muchovy státovky;
- Muchův styl všech zmíněných návrhů, i když schopnost napodobování stylů pracovníky a spolupracovníky atelierů grafických ústavů a tiskáren byla vysoká;
- technika provedení některých zmíněných návrhů (u symetrických obrázků kresba jejich poloviny, fotografické zreprodukování ze zrcadlově převráceného negativu, slepení a dokončení).

17) Až do vzniku Československa byly protokoly ze schůzí ředitelstva a další významné dokumenty vedeny důsledně dvojjazyčně česky a německy. Podle tehdejší obecné zvyklosti byla přítom jména Čechů překládána do němčiny a naopak, takže původnost jmen je možné zjistit jen s pomocí dalších pramenů z personální oblasti. V tabulce jsou vždy uvedena jako první jména s jistotou nebo velmi pravděpodobně původní, v závorkách a uvozovkách pak používané překlady.

18) V některých pramenech bylo v případě Karla Štolce poněmčováno i jeho příjmení na Stolz. Jelikož v záznamech Zemské banky je v obou jazykových mutacích uváděno Štolc, považuje se tento tvar za původní.

19) Někdy též „Vincenz“, v pozdějších českých pramenech též „Čeněk“.